

20.9.2019

Valtiovarainministeriölle

Viite: VM097:00/2019

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta

Hengitysliitto tukee hallituksen esitystä tupakkaveron korottamiseksi. Tupakointi johtaa suureen sairastavuuteen ja kuolleisuuteen. Hinnankorotus on tutkitusti erittäin tehokas keino vähentää väestön tupakointia. Tupakkaveron korotusten jatkaminen on yksi tärkeimmistä keinoista saavuttaa Savuton Suomi 2030 -tavoite.

Tässä hallituksen esityksen luonnoksessa puolet Antti Rinteen hallituksen päättämästä 200 miljoonan tupakkaveron korotuksesta toteutettaisiin asteittain vuosien 2020 ja 2021 aikana. Hengitysliitto kannustaa hallitusta jatkamaan tupakkaveron korotuksia suunnitelmien mukaan hallituskauden loppuun asti.

Jos eri tupakka- tai nikotiinituotteita kohdellaan eri tavoin, käyttö voi siirtyä yhdestä tuotteesta toiseen. Hallituksen esityksen luonnoksessa ei esitetä korotuksia sähkösavukkeiden nikotiinienesteiden veroihin. Tämä voi johtaa nikotiiniliuosten käytön lisääntymiseen sähkösavukkeissa ja sähkösavukkeiden käytön lisääntymiseen ylipäänsä. Kaikkien nikotiinituotteiden käyttöön liittyy voimakas riippuvuus, joka ylläpitää käyttöä ja johtaa yleensä myös muiden nikotiinituotteiden samanaikaiseen käyttöön.

Hengitysliitto näkee, että sähkösavukkeiden nikotiinienesteiden veronkorotus pitää toteuttaa samanaikaisesti muiden veronkorotusten kanssa.

Hengitysliitto muistuttaa, että tupakoinnin lopettaminen on osalle tupakoitsijoista hyvin vaikeaa ja he tarvitsevat siihen tukea. Hengitysliiton Stumppi-puhelin on ainoa valtakunnallinen puhelinpalvelu, joka tukee tupakoinnin lopettajia. Sitä käyttävät erityisesti heikommassa sosioekonomisessa asemassa paljon tupakkatuotteita käyttävät henkilöt, joille tuen ja ohjauksen hakeminen verkkopalvelusta ei ole luontaista. Tupakoinnin lopettamista pohtiva yleensä tuntee tupakoinnin haitat, mutta tarvitsee tietoa keinoista tupakoinnin lopettamiseen. Tupakka-askien varoituskuvien ohessa tupakka-askin kuoressa tulisi tarjota tietoa lopettamisen tueksi. Savuton Suomi 2030 -tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan kaikki keinot käyttöön. Siksi Stumppi-puhelinpalvelun numero tulee palauttaa osaksi tupakka-askin ulkoasua.

Helsingissä 20.9.2019

Mervi Puolanne
järjestöjohtaja

Katri Nokela
sosiaali- ja terveystieteellinen asiantuntija